

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 202/2026-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniam Okresného súdu Prešov č. k. 6Nt/21/2024-76 z 8. októbra 2025 a Krajského súdu v Prešov č. k. 1Tos/37/2025-91 z 30. decembra 2025 takto

rozhodol:

- Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
- Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa bez zastúpenia advokátom, o ktorého ustanovenie žiada, ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uzneseniami súdov o jeho návrhu na povolenie obnovy trestného konania.

2. Sťažovateľ bol uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu a krajský súd mu rozsudkom z marca 2017 uložil trest odňatia slobody (13 rokov a 2 mesiace). Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa proti tomu rozsudku odmietol uznesením z októbra 2021. Sťažovateľ sa návrhom zo septembra 2024 domáhal povolenia obnovy tohto trestného konania, keďže po účinnosti novely Trestného zákona (zákon č. 40/2024 Z. z.) by mu trest nebol ukladaný v sadzbe desať až 15 rokov, ale len v sadzbe tri až desať rokov. Okresný súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením návrh sťažovateľa zamietol s tým, že zmena zákona neodôvodňuje povolenie obnovy konania. Proti tomu podal sťažovateľ sťažnosť s tým, že okresný súd sa nevyrovnal s jeho argumentáciou a nepoužitie novej trestnej sadzby je porušením jeho základného práva podľa čl. 50 ods. 6 ústavy. Krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sťažnosť zamietol. Stotožnil sa s dôvodmi okresného súdu a doplnil, že čl. 50 ods. 6 ústavy upravuje situáciu, keď neskorší priaznivejší zákon nadobudol účinnosť pred právoplatným uložením trestu.

3. Podľa sťažovateľa odôvodnenie namietaných uznesení neodpovedá na jeho argumentáciu. Zdôrazňuje, že použitie zásady podľa čl. 50 ods. 6 ústavy je podstatné pre rozhodovanie o jeho podmiennečnom prepustení. Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd nesprávne vykladá čl. 50 ods. 6 ústavy, a ďalej poukazuje na dôvody novelizácie Trestného zákona, ktoré spočívali aj v tom, že boli zrušené dovtedajšie drakonické trestné sadzby. Sťažovateľ uvádza, že vo výkone trestu je už 14 rokov a zostáva mu vykonať 11 rokov, keďže v inom trestnom konaní mu bol tiež uložený vysoký trest. Sťažovateľ poukazuje na svoje osobné pomery a uložené tresty považuje za neprimerané.

II.

4. O porušení základných práv a slobôd sťažovateľa ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením okresného súdu bol na jeho odvolanie príslušný rozhodnúť krajský súd. Ústavná sťažnosť je tak proti uzneseniu okresného podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) neprípustná, a preto bola v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

5. V rozsahu proti uzneseniu krajského súdu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

6. Tak tomu v prípade sťažovateľa nie je. Sťažovateľom podsúvaný právny názor o dôvodnosti jeho návrhu na povolenie obnovy konania je snahou o extenzívny výklad čl. 50 ods. 6 ústavy. Podľa prvej vety tohto ustanovenia sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Účelom tohto ustanovenia je aj v rovine ústavy chrániť páchatel'a trestného činu zásadou žiaden trestný čin bez zákona, žiaden trest bez zákona. Druhá veta tohto ustanovenia predstavuje výnimku z tejto zásady, keď v prospech páchatel'a umožňuje použitie neskoršieho zákona. Túto výnimku však možno vyložiť len v súvislosti s prvou vetou, ktorá smeruje k posudzovaniu trestnosti a ukladaniu trestu v trestnom konaní. Preto ju nemožno vykladať extenzívne tým smerom, ako to podsúva sťažovateľ.

7. Takýto výklad by musel mať za následok revíziu všetkých právoplatných rozhodnutí o vine a treste pri akejkoľvek zmene Trestného zákona, ktorou by sa menila trestnosť určitého konania alebo trestná sadzba pri určitom trestnom čine. To, že ustanovenia Trestného poriadku takúto konštrukciu neobsahujú, je prejavom zužujúceho výkladu tejto zásady pri tvorbe zákonného práva, ktorý však nie je v žiadnom rozpore s ústavnoprávnymi garanciami tak, ako sú vyjadrené v jednotlivých ustanoveniach čl. 50 ústavy. Záver uznesenia krajského súdu o nepovolení obnovy konania nepopiera účel a význam rozhodujúcich ustanovení Trestného poriadku a ani hodnoty vyjadrené v čl. 50 ods. 6 ústavy.

8. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pre ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú

jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2026

Robert Šorl
predseda senátu